

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propugnaculum: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

[11. Cl.] Hæretici.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

CLASSIS XI.

AB HÆRETICIS.

HActenus à laudatis Viris laudata IESV Societas: Quid ni & ab ipsis Hæreticis, Sectarijsque accersasamus aliquid laudis? Nec enim ulla virtutis certior est, quàm ab hoste (utpote vi veritatis expressa) commendatio. Audiamus igitur quid hostes veræ Religionis, quid Hæretici quandoque de IESUITIS, ac SOCIETATE senserint: & imprimis exordior.

I. **A** PHILIPPO MELANTONE Patriarchæ nomine ab ipsis Hæreticis proclamato: qui morti suæ insaufissima iam vicinus, cum forte audiret à quopiam Iesuitas peragrarè terras, transmittere maria, nec quemquam fere tunc esse Orbis Angulum, quo non penetrarint, ubi non iecerint Catholicæ Religionis semen, non sudore tantum, sed etiam sanguine irrigatum; ductis ex imo corde suspirijs, penè iam animam exhalans, exclamare non vni auditus est. Ah! quid hoc esse dicam? Video sane totum Mundum brevi Iesuitis repletum iri. Ita apud *Jmag. 1. sec. Soc. lib. 5. cap. 12. fol. 680.*

*Iesuitæ
Melanthonis
ultimæ
dolor.*

2. A THEODORO BEZA asserente, Nulla se in Francia vitæ Christianæ, & integritatis vestigia, nisi in Iesuitis videre. Sic *Ibid. fol. 681.* Qui rursus affirmabat, Delphinatus Ecclesijs non posse periculum creati maius, quàm si Ministri viua voce, ac præsentè plebe de Religione cum Iesuitis dissererent. Sic in *Annal. Societ. ann. 1601. fol. 453.*

*Eorum vitæ
integritas.
Quantum
cum illis
renuant
Hæretici
disputare.*

3. A MARTINO KEMNITIO affirmante Societatem à Romano Pontifice excogitatam, ut labentem Ecclesiam fulcire aliquomodo posset. Ita in *Jmag. 1. sec. Soc. citata fol. 681.* Et item ab Eodem impie effutiente, Iesuitarum Theologia semel expuncta

*Societas
labentis
Ecclesiæ
fulcrum, si-
deique su-
stentaculū.*

expuncta, Catholicam fidem expunctam iri. *Ac proinde librum, quem ille in hanc edidit, contra Theologiam Iesuitarum inscripfit, sic referente Kemnitio apud P. Gueuara Tom. 1. in Matth. cap. 1. v. 1. obser. 16. num. 14.*

Inuentus
instituta
disciplina
à Iesuitis
reuocata.

Eorum so-
lertia in
doctrina
excolenda,
& moribus
informandis.

Cum illis,
tormentis,
non argu-
mentis cer-
tandum.

Vbi ipsi de-
gunt hære-
sis stare
nequit.

Hæreticorū
cum Iesuitis
odium im-
placabile.

Religio Ca-
tholica, iam
Romana, iā
Iesuitica
vocatur.

Pro malefi-
cij benefici-
cia repen-
dunt Ie-
suitæ.

Sine illis
nihil Rex
Hispaniæ
attentaret.

4. A FRANCISCO VERVLANO *Angliæ Cancellario agente de Institutione iuuentutis*: Quæ (inquit) nobilissima pars priscae disciplinæ reuocata est aliquatenus quasi postliminio in Iesuitarum Collegijs: quorum cum intueor industriam, solertiamque tam in doctrina excolenda, quàm moribus informandis, illud occurrit Agesilai de Pharnabazo: Talis cum sis, vtinam noster esses. *Ita ille apud Imag. Societ. sup. fol. 681.*

5. AB ANGLICANIS, *Quorum argumentationes tam facile Maldonatus noster in quodam cum Hæreticis congressu, dissoluit, vt earum futilitatem ipsi cognoscerent, cogerenturque asserere*: Cum Iesuitis in posterum tormentis potius certandum, quàm argumentis. *Ibid. lib. 3. cap. 3. fol. 341.*

6. A CALVINO-BATAVIS: *Qui asserabant, stantibus in Belgio Iesuitis stare non posse Hæresim, ne dum dominari. Iidemque rursus profitebantur, Malle se quotquot Belgium habebat Hispanos, quàm bis senos dumtaxat Iesuitas. Ingens Iesuitarum commendatio, & gloriosa, cui Batauicæ gentis odia in Hispanos non ignota: plusquam Vatiniæ sunt. Tandem quod maxime Societati honorificum, iudem Hæretici Religionem Catholicam, sæpe quidem Romanam, sæpius tamen Iesuiticam appellant. Probrum nobis dicere se putant, & præconium dicunt. Ita Ibidem lib. 6. fol. 890.*

7. A LIBERIO WIGART. *Asserente, Homines Societatis suorum inimicorum amatores adeo, vt beneficia pro maleficijs rependant. Sic in Annalib. Societ. ann. 1604. fol. 648.*

8. * AB ELISABETHÂ *Angliæ Regina, Catholicæ Religionis immani peste, crudelique Societatis aduersaria. Videtur (asserbat illa) quod sine Iesuitis Rex Hispaniæ nihil hoc tempore atten-*

attentaret. Sic apud P. Fran. Aguado Tomo suarum exhortationum, exhortat. 34. §. 3.

9. A MARCO ANTONIO ARNALDO *Elisabethæ sensum egregie in summam Societatis laudem confirmante. Societas (inquit) probata est in Hispania videturque nata ad Imperium Hispanorum promouendum: vocant Regem Philippum, Maximam Potentiam, Murum, & Antemurale Domus Dei: eorum dictum est, vnus Deus, vnus Papa, vnus Rex Christianismi, Magnus Rex Catholicus, & vniuersalis Rex Hispaniæ: omnia eorum acta, omnes eorum cogitationes eò spectant, vt Regem Hispaniarum Europæ Monarcham constituant. Hec ille, de quibus non parum nos, qui Hispani sumus gloriamur. Ita ibidem.*

Societas
Nata ad
illius Im-
perium pro-
mouendū.

10. A DAVIDE PERÆO *Caluinista in orat. de strephis Iesuitarum, vbi suos contra Nostros excitat dicens: Nunc communia arma, signa, & acies excitandæ sunt in Antichristum Romanum, eiusque Primipilares Iesuitas, qui ante fores commune exitium omnibus Ecclesijs reformatis machinantur. Ita apud P. Henricum Fitzimon in sua Britono-machia ministrorum in Proæmio ad lectorem pag. 17. Haud parum Hereticus Iesuitas extollit, cum illos Romani Pontificis Primipilares constituit.*

Iesuita
Pontificis
Romani
Primipila-
res.

11. A CONSTANTINO *Canonico Hispalensi occulto Heretico, cui venit in mentem Sociorum mores interiorius explorare. Quod, ni fallor, voluit Deus vt testimonium innocentie nostræ ab ipsomet inimico exprimeret. Namque submissi exploratores postquam intuentis auribus, oculisque obseruauerant omnia, cum referrent, deprehendisse se homines proximorum saluti cupidos, orationi deditos, procul à fæminarum commercio, interfatus hîc Constantinus, Hactenus (inquit) sat est. Si dediti orationi sunt, & à mulieribus cauent, perseveraturos ne dubita. Sic ille Par. 2. Hist. Sôc. lib. 2. num. 128.*

Eorum
oratio &
Castitas
commen-
dantur.

12. AB HILDESHEMIO *Luterano, vel coram ipso suo Prædicante, asserente, Iesuitarum dictione se ad pietatem moueri*

Et locutio
mouens ad
pietatem.

summopere, apud suos nullam guttulam hauriri posse pietatis. *In Annal. Soc. ann. 1613. fol. 203.*

*Sunt ad
iuuentutem
instituen-
dam prom-
pti, & om-
nigena sa-
pientia
ornati,*

13. A MINISTRO *Auenionensi* : Docti sunt (*inquit*) Iesuitæ, fateor : ad pueriles animos imbuendos prompti, & parati, non negarim. Ab his cognitio antiquitatis, & Historiarum petenda, verissime dictum est : ab his poetices, & eloquentiæ præceptorum docta, & subtilis explicatio, non inficior, non negabo. *Ita in Annalib. Societ. ann. 1600. fol. 283.*

*Et Concionatores,
quos heretici
trepidat.*

14. A CALVINISTIS *Gallicis, Ecclesiasticos & seculares in partem Urbis Araucisæ admitti Henrico IV. permittentibus, conditione hac tantum addita, Ne Iesuitæ Concionatores accederent. Ibidem fol. 289. Sic ad eorum conspectum pauent Heretici.*

*Satius cum
Dæmone,
quam cum
illis con-
gredi.*

15. A LVTHERANIS *ex Prouincia Germania superioris palam asserentibus, Satius esse cum Caco-dæmone, quam cum Iesuitarum Cætu congregari. Quod de Societatis doctrina luculentius testimonium. Ita in Annalib. Societ. citat. ann. 1600. fol. 346.*

*Eorum vita
laudata.*

16. A CALVINISTIS *ex Prouincia Rhenana testantibus, Se non difficulter fore Romanos, si vt Iesuitæ omnes Sacerdotes viuerent. Ibidem fol. 399. Paucis sane verbis grande præconium.*

*Quorum
opera sit, ne
hereticorum
fluctibus
Anglia,
& Gallia
reslagnet.*

17. A GALLIS, ET ANGLICANIS P. Petrum Diazium, & socios iuxta *Insulas fortunatas immaniter occidentibus : nec tanta diritate exaturari potuit horum Hereticorum rabies, nostros, iam Seductores appellantium, & magnis clamoribus conquerentium, Eorum opera veluti obiectis molibus fieri, ne hæreticorum fluctibus tota Anglia, & Gallia restagnaret, futurumque, vt sublatis Iesuitis fieret non vnus Pastor, & ouile, sed vna bara, & suile. Ita apud P. Vasconcellos in descript. Regni Lusitani, sine in sua Anacephaleos fol. 504.*

*Quantū ab
Hereticis
timeantur.*

18. A LVGDVNENSI *Moderatore Conciliabuli Hereticorum : in quo dum Minister quidam non satis tolerabiliter insolecit, nullum aptius*

aptius reprimendo homini frænum ille censuit, quàm publicè proclamando: Ni quiesceret, sciri viam, quâ adducerentur Iesuitæ. Ita in *Annal. Soc. ann. 1601. fol. 419.*

19. A MASPVRGENSI Doctore celebri *Academia Maspurgensis in Epist. ad quemdam è Nostris Collegij Moguntini*, Exercitia (inquit) Vestra Scholastica ad summam fidem, & diligentiam, summam etiam apud hostes merentur laudem: & si per sumptus saluaque existimatione mea liceret, nullibi quàm apud vos filios meos liberalibus studijs operam nauare vellem: sed isto beneficio mihi frui non licet, qui vix etiam absque calumnijs cum viris doctis per litteras colloqui possum. Ita *Ibid. fol. 579.*

Ob summam in literis, diligentiam summam apud hostes merentur laudem.

20. A RHENANIS *Vallium Montis-rhogesi de Societatis hominibus sic affirmantibus*; Si talis semper dicendi faciendique Magistros habuissent, se numquam non Catholicos fuisse futuros. *Ibid. fol. 606.*

Eorū Magisterium hæreticorū Magisterio præponitur.

21. AB HILDESIENSI *Prædicante ex Eadem Phenana Provincia asserente*, Extra controuersiam esse maiores adolescentes in nostris, quàm in suis Scholis in literis progressus facturos: & si vlla vsquam viros doctos alat disciplina, vel Iesuitarum esse, vel nullam. *Ibid. fol. 624.*

Eorū Schola laudantur ex iuuenum profectu.

22. A NEVMASENSI. *Ex Provincia Lugdunensi: qui cum accusaretur à suis, quod cum Iesuitis familiarius ageret, crebroque ipsos ad Philosophicas concertationes inuitaret, respondit*; se Catholicum haud quidem esse, plus tamen apud se ponderis habere Iesuitæ cuiuslibet etiam vulgarem doctrinam, quam omnium Ministellorum pronunciata, qui ad proposita conticefcerent, & nulla de re perite philosopharentur. Ita in *Annal. Soc. ann. 1602. fol. 325.*

Iesuitarum doctrina antelata Hæreticorū doctrina.

23. A MARTINO LVTHERO *Eiusdem planè nominis cum notissimo illo Germaniæ Hæresiarcha, qui tanti à Prædicantibus fiebat, vt dicerent, per illum Lutheranismum iterum instaurandum, & tamen conuictus à Nostro est. Cumque nil possent sui ab eo extorquere, negant suppellectilem se restitutos, nisi chirographo testetur*

A quorum doctrina nequit reuocari Hæreticus.

se apud maledictos Iesuitas literis operam non daturum. Non equidem (respondit adolescens) apud maledictos Iesuitas in studio literarum incumbam, sed apud Benedictos, ac proinde haud inuitus tale chirographum ipsis relinquam. Sic in Annal. Soc. ann. 1603. fol. 55.

Vbi ipsi sunt Lutheranis- mus subsistere non potest.

24. A PADERBONENSI Consule Lutheranis ex Phenana Provincia palam in Senatu, foro, compitis de Nostrorum exilio agente, imo de nostra nece, Iesuitæ (dicebat ille) dum vna secum commemorarentur, Lutherum in Vrbe, & patria tota, quod portendebat, ægre sedem firmam, stabilemque habiturum. *In Annal. Soc. ann. 1604. fol. 644.*

Publica contra illos Hereticorum preces.

25. A MINISTRIS Lutheranis, & Calvinistis ex eadem Provincia publicas preces pro Concionibus indicentibus ad Nostrorum conatus evertendos. Ne Papistica (ut loquebantur) Religio pristinae vquam dignitati redderetur. *Ibid. fol. 689.*

Sunt viri honestissimi.

26. A TRANSYLVANO Lutheranis Primario, qui cum prohiberetur à Iudice Heretico, ne Iesuitas hospitio reciperet, Ergo ne (inquit) quod omnibus præstare possum, Societati præstare nequeam? Et solis viris hisce honestissimis hospitalitatis iura denegem? *Ita in Annal. Soc. ann. 1606. fol. 552.*

E quorum Scholis Hereticorum filij ad fidem reducuntur.

27. A VALINIANO Ex Polonia nobilioribus in publico conuentu: Nullus (inquit) filiorum nostrorum è Scholis Patrum Societatis prodijt, qui Ecclesiæ Romanæ, relicta Parentum suorum fide, non sit aggregatus. Ego aliquot filios tradideram ad scholas illorum erudiendos; & omnes iam à mea fide diuersam fidem profitentur. *Sic in Annal. Soc. ann. 1608. fol. 716.*

Quantum in illos Hereticorum inmodium.

28. A TYRONENSI Ex Hereticorum præcipuis, quem cum rogaret Catholicus Sacerdos, cur in sua Bibliotheca imagines Luthert, Melantonis, aliquorumque Diuorum, quos vera veneratur Ecclesia, essent depictæ, sed B. Ignatij non sic, respondit: Nunquam enim vilis hic depingetur Iesuita: ille præsertim qui cum suis discipulis noster est hostis capitalis: cum Monachis conuenit nobis, non perinde cum Iesuitis. *Ita in Annal. Soc. ann. 1609. fol. 427.*

29. A

29. A BORCORENSI *Hereticorum Coripheo ex Prouincia Francia in foro Borcori publicè afferente: Ex quo Iesuitæ eò venissent, se vt pestem, aut Diabolum aliquem fugitari, nec cuiusquam amplius salutationem mereri. In Annal. Soc. ann. 1610.*

Eorum pestis Iesuitæ.

30. A BRUGENSIBVS *In Belgio: Cetera omnia (dicebant) se ferre posse, mores, literas, Scholas, sed adeo Pontifici Romano esse addictos Iesuitas, id vero vnum præcipuè intolerabile sibi videri: Iesuitisque omnibus è medio sublatis, haud factu difficile, ceteros omnes fidei Catholicæ propugnatores expugnare. Ibid. fol. 262.*

Quibus ablatis, facile alij fidei propugnatores expugnantur,

31. AB HELVETIIS *Lutheranis è Saxonia, Geneva, & Zurichio vociferantibus, Nullam esse Euangelio suo capitaliorem pestem, quàm Iesuitas: hos & sophismatibus adultos irretire, & pueros illecebris circumuenire, ac demum omnes sub Papæ dominatum trahere: & vbi illi sunt, stare Lutheri disciplinam, Euangelium stare non posse. Sic Par. 2. Hist. Soc. lib. 5. num. 97.*

Sunt Capitalior Euangelij Lutherani pestis.

32. A GANDAVENSIS: *Et quidem Gandavi attributa Socijs domus Hæretici olim, & illis insensissimi hostis. Ædes, & hortum studiose dum excolit, rogatur ab familiarium aliquo, eccui laboraret opere tanto? Liberis, inquit; Ne Iesuitis quàm vereor, alter subiunxit: At Ego: respondit Hæreticus, iam nunc Ædes incendo, Hortum euerto, si id vel suspicer. & quidem miser paulo post carnificis manu perijt, fundusque omnis ille Socijs euénit. Sic in Synopsi Soc. lib. 5. cap. 8. fol. 219. Non minus vel ad Iesuitarum nomen pauent Hæretici: qui timor non modica Societatis laus est.*

Inde in illos extinguibile eorum odium,

33. AB HIDELSIENSI *Prædicante Lutherano in Prouincia Rhenana: qui ab alio rogatus Prædicante libro aduersus Societatem mille imposturis pleno subscribere, respondit: Scio omnium eorum criminationum, quibus tu tuum illud librarium refercisti expertes esse, eas si sustuleris haud grauatè subscribam. Tu vero vide quid suscipias, neque enim tua doctrina, neque scribendi facultas tanta est, vt possit vlla ex parte cum Iesuitarum*

Quantum Iesuitarum doctrina Hæreticorum doctrina præstet.

Ita apud Serar. Tom. 3. Opuscul. de Lutheri Magistro lib. 2. cap. II.

39. A CONRADO GRATSERO *Insigni Hæresarcha* : Iesuitæ (inquit) subtilitate, & acumine plus alijs valent : & sunt quasi extraordinarij, & Priuilegiati Papæ defensores. Sic apud P. Becan. Tom. 3. Opuscul. Theolog. in examine Plagæ Regum cap. 4. num. 41. Extraordinarij Papæ defensores.

40. AB AVGVSTANO, *Qui inter varias sectas adscripsit, Caniffianos, siue Iesuitas* : Hosque (aiebat) inuento quorundam Cardinalium editos ad excitandum Regnum Papisticum, alioqui iam penè collapsum. Sic Par. 2. Hist. Societ. lib. 1. n. 108. Editi ad excitandis Regnum Papisticum.

41. A VALLIS TELLINÆ *Hæreticis Nostrorum expulsionem inde statuentibus sequenti decreto* : Iesuitæ ex vniuersa Grifsonum ditione, vt qui hostes Euangelij nostri sunt, quàm primum pedem efferant. Ibid. lib. 5. n. 103. Et lib. 7. n. 54. Alios video *Hæreticos palam profitentes* Pati non posse Euangelij sui cursum Iesuitarum obiectu retardari. Hæretici Euangelij pestis.

42. A IACOBO *Britania Rege Hæretico Schismatico, qui Societatis Alumnos dicebat esse Ranunculas pro Pontifice coarctantes.* Probrum satis nobis perhonorificum. Ita apud Suar. Tom. de defensione fidei lib. 5. cap. 20. n. 7. Ranuncula pro Pontifice coarctantes. Apoc. 16. 13.

43. A DORDRACENO *Consule Siluaducensi, qui postquam interfuit Nostrorum Catechismo palam professus est, Societatem docendæ iuuentutinatam esse, & per solas Patriæ leges stare, quo minus suos ipse liberos in disciplinam nostram traderet.* Ita apud Imag. 1. sec. Soc. lib. 6. fol. 770. Societas docendæ iuuentuti nata.

44. A LVCÂ GORCÂ *Palatino, qui homo erat extra hæresim minime malus : hic dum Hæreticum Ministrum adhortatur ad vitam componendam, quo posset non industria solum, verum etiam auctoritate sustinere Iesuitarum impetus : ac leuiter increpat, ipsorum iubens intueri Iesuitarum exemplum, asserens, illos Angelicam vitam in terris ducere.* Sic Par. 3. Hist. Soc. lib. 7. n. 48. Socij Angelicam vitam in terris ducunt.

45. A WITACKERO *Insigni Hæretico Anglicano in Epist. Dedicatoria ad librum de Verbo Dei, inter plura, & magna Bellarmini nostri, Ecclesieque Cardinalis, encomia concludit: Nunc edito Bellarmino, melius, & certius cognoscimus, quid illi in quacumque causa teneant, quibus potissimum argumentis nitantur: & quæ sit ipsa quodammodo Papismi medulla, quæ non magis in Papa ipso, quam in Iesuitis inesse creditur. Ita apud P. Ramirez in vita Bellarmini. lib. 2. cap. 3. fin.*

Sunt Papæ Mancipia, & Venatici Canes.

46. AB ALIJS Hæreticis, *Qui Societatis filios, iam Papæ Mancipia, iam Canes venaticos passim proclamant, in summum nostrum decus, & gloriam illud refertur apud Fr. Christoph. Auendaño Carmel. in ser. de Beatif. SS. Jgnat. & Xauer. discurs. 3. fol. mibi 85. Istud in lectione Sacra pro anno seculari Societ. typis edita Hispal. ann. 1640. fol. 11. Et Tom. 2. vir. Illust. Societ. in vit. P. Canisij S. 4.*

Cum illis nec ipsi Caluino disputandum.

47. A CALVINISTA *Quodam in Consistorio suo Calvinistico asseueranter affirmante, Ne Caluino quidem ab inferis excitato disputandi cum Iesuitis facultatem esse concedendam. Ita in Annal. Soc. ann. 1601. fol. 453.*

Ij ex virtutibus commendantur.

48. A GASPARE SCIOPPIO *Sub ouina pelle lupo, ac occulto Hæretico, cuius hæreses P. Albertus ab Albertis recenset in Tomo illo suo, cuius est Titulus, Generales vinditiæ aduersus famosos Gasparis Scioppij libellos. Is in Iesuitarum virtutes falcem mittens sic ait: Talis etiam in eis est charitas, qui omnia sua relinquunt, & sequuntur Christum, siue paupertatem, & obedienciam alicui alteri, vel Christi Vicario vouent: & non modo bonorum externorum dominium seu proprietatem, neque modo corporis sui potestatem in perpetuum eiurant, sed etiam voluntatem suam, & quod omnium est potentissimum, mentem, & intelligentiam, Præposito seu superiori suo subiiciunt, ita vt nihil quicquam velint, nisi quod Præpositus iusserit, neque nisi quod eidem visum fuerit, verum esse censeant. Prorsus denique propter Christum se ipsos abnegant, & corpus, animumque in captiuitatem, & seruitutem alterius redigunt in oble-*

Præcipue ex obediencia Pontifici, & Generali.

obsequium Christi, &c. Et subdit, Societatem esse adeo deuotam, & operosam in obediendo, vt merito pro Digno Dei, siue pro opere omnipotentiae diuinæ, & miraculo habeatur. Ita ille in sua *Thaumatalogia* pag. 47. apud *Albert. cit. cap. 14. S. 7. num. 98.* Et in sua *Ecclesiast.* pag. 551. addit: Haud vidi magis obediens, quam Iesuitas: cum obedientia sit illud, quo plerique Societatis eius Institutum, præ ceteris Religiosorum, & Monachorum Sodalitatibus alioquin adamantes, ab eius ingressu abstinere solent: eamque rem lippis, & tonsores norunt: neque ipse Rex Angliæ nescit, si quis Iesuita, siue à Pontifice, siue à Præposito suo in Angliam proficisci iubeatur, eum ex voto, quo se parendum obtrinxit, ac veluti Sacramento dicto auctorauit, confestim illuc ad paratam sibi necem mortemque perspicuam abiturum. Sic apud cit. *Albert. supra num. 90.* Et in suo *Scaligero Hypobolismo* pag. 247. Hoc certe (inquit) toto illo tempore, quo Catholicis sum aggregatus, in Patribus Societatis illius animaduerti, quod quo quisque doctior, & vsu rerum instructior, eo sit melior, & humanior. Sic ap. cit. *Alber. num. 100.*

Celebratur etiam ab Eodem Scioppio Institutum Societatis in suo *Libro Amphotidum Scippianarum in editione Parisiensi ann. 1611. pag. 129. his verbis;* Vniuersæ Societatis IESV Institutum ab ipso Deo Auctore profectum, totique Reipublicæ Christianæ, non modo summopere vtile, sed omnino etiam necessarium esse credit, &c. Et in suo *Arcanorum Dadalo* pag. 204. & 205. subdit idem Scioppius. Si quisquam est, qui Societatem IESV à Diuo Ignigo, siue Ignatio Loyola conditam, & constitutam, & Apostolicæ Sedis auctoritate confirmatam, ingentes Ecclesiæ Dei, omnique generi humano utilitates attulisse, eaque re optimi ac maximi cuiuscumque beneuolentia, fauore, & auxilio dignissimam censet. In his Ego nomen profiteor meum. Sic apud cit. *Alber. num. 101. Nec sunt inferioris Ordinis elogia, quæ idem Scioppius prædicat de Societate in suo Syngrapho pag. 1. 8. & 19. Vidi (inquit) Dilingæ magnum Mona-*

In qua præ
Digno Dei
& opere
Omnipo-
tentia di-
uina ha-
bentur.

Quo quis
eorum do-
ctior, eo
melior &
humanior.

Societatis
Institutum à
Deo Aucto-
re profectum.
Reip. non
solum vtile,
sed neces-
sarium.

Ingentes
Ecclesiæ
Dei, omni-
que generi
humano v-
tiles assert
fructus.

Ideo ab om-
nibus bene-
uolentia,
fauore, &
auxilio di-
gnissima
Societas.

*Excitata
diuinitus
ad tutandā
Catholica
fidei veri-
tatem.*

*Et Religio-
num in-
flauratio-
nem.*

*Iesuitis de-
bet Cathol.
Religio
quod ex
tota Ger-
mania non
exulauerit.*

*Et quod
Iapones &
Iaponia
Reges bap-
tizati sint.*

*Romanog;
Pontifici
obedi-
tiam spon-
derent.*

chorum numerum ex varijs Sueciæ Monasterijs ad Acade-
miam illam missorum, qui auspicijs, atque ductu Societatis
IESV, ad tutandam Catholicæ fidei veritatem, & Religio-
num instaurationem diuinitus exercitæ humanioribus lite-
ris, & Philosophiæ, ac Theologiæ strenuè operantur: quos
vbi confecto studiorum curriculo, Antistites sui reuocau-
erint, alios in eorum locum submittent, quibus similiter alij
Deo iuuante deinceps succedent, vt vsque in hortos Dei, siue
Magisteria, ligna felicia & fructifera transferantur, quæ dent
fructum in tempore suo Pl. 1. quæ per singulos menses affe-
rant primitiua, quorumque fructus sint in cibum, & folia ad
medicinam Ezech. 37. *Et in Epist. quam Augusta Vindelicorum
11. Idus Julij ann. 1630. ad Illustriss. Mottmannum Romæ Rota
tunc Auditorem, totaque Germania notum scripsit, hoc de nobis cele-
bre testimonium dedit. Negare tamen (inquit) nec velim, nec
audeam ipsis (scilicet Iesuitis) post Deum hanc deberi gratiam,
quod Catholica Religio ex Vniuersa Germania exulatum
non iuerit. Hactenus Scioppius Hæreticus licet apud P. Alber. supra
pag. 475. num. 102.*

49. A CASSIODORO REINIO *In descriptione Regni Congi,
& Africani, quam olim fecerat Philippus Piga Festa in 2. Par. In-
diæ Orientalis cap. 28. pag. mibi 68. qui loquens de Iaponum conuer-
sione; Multi (inquit) post aduentum Iesuitarum baptizati, &
ad Christianorum Religionem animos applicuerunt: & in
dies plures ad eam accedunt: quin tres Reges ex ipsis bap-
tizati sunt videlicet Rex de Bungo, qui inter reliquos sum-
mus est, per totam Iaponiam, &c. Baptizatus est Rex
Arima, atque Rex de Omura. Tres modo dicti Reges fi-
lios suos, & consanguineos cum Iesuitis in Indiam mitte-
bant, vt in Portugalliam nauigarent, & tandem Romam vs-
que deuenirent, vbi se sub Pontificis potestatem traderent,
obedientiamque sponderent, &c. Quæ quidem omnia facta
sunt à Iesuitis, vt eo plures ad Christianam fidem conuertere-
rent, vti dictitabant illi, vtque apud Iaponenses auctoritatem
habe-*

habere, atque fidem in prædicanda Europæ magnificen-
tia, aliter enim ægrè persuadendi Iaponij, &c. Hæc Cassiodo-
rus. Qui cum plures de eisdem Iesuitis calumnias spargeret, quas hæ-
reticale suppeditabat odium, non potuit eorum apud Iaponia in-
colas opinionem summam reticere, dum dicit: Quantum ad fidem
accessit, obtinent Magistratum non in Ecclesiasticos tantum,
sed etiam in politicos: persuadent enim Iapones sibi quæ vo-
lunt, vnde pro Dijs fermè coluntur, tantamque apud Iapo-
nes habent auctoritatem, vt parum absit, quin adorentur pro
sanctis. Hætenus de Iesuitis homo Hæreticus.

Socij apud
Iapones pro
Dijs fermè
coluntur.

Ac pro
Sanctis
adorantur,

50. A LUTHERANIS: Fulde in Germania anno Christi 1585.
fuit Sacerdos magni nominis Concionator, ad quem tota fermè Ciuitas
confluebat; quod & spem faceret Communionis Dominica sub vtra-
que specie restituenda (eam enim sub initium Collegij nostri sustule-
rat Teuthonici Ordinis Magister, & Abbas probitate præstans fun-
dator noster) & familiam nostram insectaretur; vt tantum non ad
heresim vergere eius mens, & Oratio videretur. Hic dum de Sacri-
legis nuptijs, magnorum virorum patrocinio nixus, non minus libere,
quam impudenter agit, repente a quissimo Dei iudicio, mortifero cor-
reptus est morbo. Nostri vt suas iniurias benefactis remunerarentur,
ægro corpori, animoque succurrendum putarunt; hortantur vt se ipse
respiciat, & mediatum facinus detestetur: Quod ille & fecit, & qui
tandem sinceri amici numerarentur, agnouit. Agenti quoque animam
præsto fuerunt, funus curarunt, oratione funebri mortuum, vt solet,
ornarunt, vt admirari se vehementer dicerent Lutherani, Quod Ie-
suitæ & viuis nossent inimicis benefacere, & vita extinctis. Ita
apud P. Anton. Dauroultium in Flor. exemplor. siue in Catechismo
suo Historiali cap. 7. Tract. 92. n. 8.

Eorum
charitas
erga ad-
uersarios
Lutheranis
admirationi.

51. A MORAVIÆ PRÆSIDE: Cui, cum lege municipali
præciperetur, belli tempore, omnes etiam Dynastas, & ipsum Olomu-
siensem Episcopum ad Prouinciæ fines hostili excursione prohibendos
proficisci, placuit tamen homini licet Hæretico, hoc onere P. Rectorem
Brunensem liberare. Adiecit etiam Verborum honorem: Non esse
apud Iesuitas cessationi locum; (de Scholis loquebatur ille) ne-

M m m 2 que

Honorifi-
cum de So-
cietate
Scholis te-
stimonium.

que esse dubitandum, quin quotidie tum suorum alumno-
rum, tum discipulorum cuneos in preces propitiando Deo
missuri sint, his enim armis certius à finibus pericula auerti,
quam ferro, & militibus: proinde non esse à tam pio opere
abducendos, neque Prouinciam tam firmo præsidio spolian-
dam. *Hactenus ille in Annal. Soc. ann. 1596. fol. mibi 90.*

Alterum.

AB ANONYMIS HÆRETICIS, *Qui licet amuli Societatis, de
eius eruditione, & doctrina ita detrahunt, vt tamen fateantur, quor-
sum enim quorundam accusationes vergunt, qui aiunt, fore, vt si
Societas in suo territorio pedem figat, aut publicè docere per-
mittatur, corona discipulorum, quæ gloria est Magistri, ad
Societatem deflectat. Ita apud P. Adamum Contzen Polit. lib.
4. cap. 6. §. 14.*

ELO-